Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Dieter Schalk
t +31639607589
ons kenmerk
Z/24/270880

Groene Metropoolregio
T.a.v. de heer Rien Ramerman
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

datum 28 februari 2025
onderwerp Wensen en bedenkingen RES 1.0 Verrijking.

Geachte heer Ramerman,

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen coördineert de samenwerking tussen zestien gemeenten, de provincie Gelderland, netbeheerders en waterschappen. Vanuit dit samenwerkingsverband heeft de GMR afgelopen jaar de RES 1.0 Verrijking (RES 2024) afgerond. Wij waarderen de bredere opzet van de RES 2024, waarbij ook het energiesysteem de nodige aandacht krijgt. De samenhang tussen de verschillende systemen is essentieel voor het slagen van de energietransitie en het wordt op prijs gesteld dat de rol van windenergie op het stroomnet goed uitgelegd wordt.

Zoals u weet zet Wijchen zich actief in voor een duurzame toekomst. Samen met onze inwoners en de regio werken we aan onze klimaatplannen en zoeken we kansen in de energietransitie. We hebben bijgedragen aan de RES 1.0 met ca 30 hectare zonneparken en drie windmolens bij Bijsterhuizen.

Naar aanleiding van de planMER en vooruitlopend op de RES 2.0 heeft de gemeenteraad van Wijchen op 2 juli 2024 de "Visie op wind- en zonne-energie gemeente Wijchen: Op weg naar 2035" vastgesteld. We hebben besloten een tweede windpark te gaan vergunnen via een tenderprocedure, waarmee Wijchen een extra bijdrage levert aan duurzame, lokale energieopwekking die ook ons overspannen stroomnet meer in balans brengt. Met het vaststellen van de visie op wind- en zonne-energie heeft de gemeente Wijchen er ook voor gekozen te gaan werken volgens de landelijke 'Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land'. Het is hierbij de wens van de raad om deze landelijke gedragscode regionaal te omarmt te zien, de RES 2.0 lijkt ons daar een geschikte plek voor.

Hiernaast bereidt netwerkbeheerder TenneT een nieuw hoogspanningsstation voor, ten westen van de A50. Dit station zal voornamelijk bijdragen aan de energievoorziening van Noord-Brabant, maar vraagt veel ruimte op ons grondgebied.
Deze ontwikkelingen komen boven op ons bestaande RES 1.0 bod. De nu voorliggende RES 1.0 Verrijking sorteert voor op de komende RES 2.0 waarin deze ontwikkelingen kunnen landen. Hiermee zien wij de meerwaarde van de toevoegingen in deze verruimde en geactualiseerd versie van de RES 1.0. Het bied een heldere context waarin deze ontwikkelingen regionaal en in samenhang te plaatsen zijn.

Zoals voorgesteld, hebben wij de RES 2024 na onze voorlopige vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad voor wensen en bedenkingen. De raad heeft van dit aanbod gebruik gemaakt. Hieronder vindt u een overzicht van de wensen en bedenkingen die het college van B&W en de fracties uit de gemeenteraad Wijchen meegeven aan de Groene Metropoolregio als inbreng op de RES 2.0. We wensen u veel succes met het verwerken van de wensen en bedenkingen.

Het College van B&W
Samen met de wensen en bedenkingen van de raad brengt het college een aantal eigen wensen en bedenkingen in. Deze punten zijn bij het voorgenomen besluit om de Regionale Energiestrategie Arnhem-Nijmegen 2024, verrijking RES 1.0 (RES 2024) vast te stellen gecommuniceerd aan de raad.

1. De gemeente Wijchen gaat ruimte bieden aan een nieuw te plaatsen hoogspanningsstation wat meer capaciteit op het landelijke 380 kV-net brengt. Dit station is hiermee een onmisbare schakel in de energietransitie. Met een oppervlakte van 26 hectare is het ruimtebeslag ook erg groot. Hierom willen wij een waardering voor het hoogspanningsstation terugzien in de RES 2.0.

2. Pagina 26 van de RES 2024 bevat een passage (linkerkant pagina, 3e bullet point) waarin gesteld wordt dat tegenstanders van windmolens desinformatie en twijfel gebruiken om omwonenden en lokale politiek te beïnvloeden. Deze stelling is onnodig polariserend en zien wij om deze reden graag verwijderd.

3. Het nieuwe energiesysteem vereist een grote hoeveelheid ruimte en heeft daarnaast een andere ruimtelijke impact dan het oude fossiele systeem. Hier kan gedacht worden aan de ruimtelijke impact van zon- en windprojecten, maar ook aan de benodigde ruimte voor infrastructuur. Dit wordt in de voorliggende RES soms indirect benoemd, maar dit onderwerp verdient zijn eigen paragraaf.

De gemeenteraad
Een aantal partijen hebben wensen en bedenkingen ingediend op de RES 2024. Hierbij traden een aantal thema's naar de voorgrond. Het college wil deze graag meegeven aan de GMR voor verwerking in de RES 2.0.

4. Aansluitend bij de wens van het college spreekt de raad de wens uit tot compensatie voor het te bouwen hoogspanningsstation in Wijchen. Er wordt meer duidelijkheid gewenst over hoe dit gecompenseerd gaat worden. Hiertoe worden een aantal suggesties gedaan, zoals het inbrengen van duurzame energie uit andere gemeente als eigen bijdrage of voorrang bij het toekennen van vermogen op het elektriciteitsnet.

5. De belastbaarheid van gebieden is een belangrijk onderwerp voor de raad. In sommige gebieden komen er nu veel ontwikkelingen samen, terwijl het juist van belang is impactvolle ontwikkelingen te spreiden om zowel bestuurlijk- als maatschappelijk draagvlak te behouden. In de RES 2024 wordt meerdere malen gewezen op het belang van draagvlak en het samen klaren van deze klus. Hiertoe roept de raad op alle impactvolle ontwikkelingen in kaart te brengen. Hierbij kan gedacht worden aan de infrastructuur ten behoeve van het elektriciteitsnet, maar ook de verbreding van de A50 en industrieterreinen. Ook is zicht op de bijdragen per gemeente op de onderwerpen warmtetransitie en infrastructuur wenselijk. Ten slotte wordt er met oog op de provinciale ambities op kernenergie opgeroepen dit onderwerp ook op te nemen in de in de RES.

6. Afspraken in de RES raken verschillende bestuurlijke lagen, een verheldering van de verhoudingen tussen de verschillende bevoegdheden op lokaal, regionaal en provinciaal niveau is wenselijk. Zo kan de provincie via een provinciaal inpassingsplan (PIP) sturen op netinpassing. We zien graag terug hoe deze bevoegdheid zich verhoudt tot de afspraken binnen de RES. Daarnaast zien we graag meer duidelijkheid over wanneer de provincie gebruik kan en/of moet maken van een PIP en hoe de provincie dit zal doen.

Hoogachtend,

Namens het college van Wijchen,

R. Helmer-Englebert
Voorzitter